

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818200148
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5818200148.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, vo veci starostlivosti súdu o mal. deti U.: Q., nar. XX. XX. XXXX, Z., nar. XX. XX. XXXX, M., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, so sídlom Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30 794 536, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - matky: M. U., rod. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX, Z. G. U., zastúpenej splnomocneným zástupcom KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s. r. o. so sídlom Skuteckého 6, Banská Bystrica, IČO: 36 851 574, a otca: Z. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX/XX, Z. G. U., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom počas manželstva, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 2P/4/2018-246 zo dňa 19. marca 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku I. o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a zastupovaní maloletých detí a spravovaní ich majetku oboma rodičmi, potvrdzuje.

II. Rozsudok okresného súdu vo výrokoch II., III. a IV. o výživnom mení tak, že otec maloletých detí Z. U. je povinný prispievať na výživu mal. Q. od 23. 01. 2018 do 31. 08. 2018 sumou 180,- eur mesačne a od 01. 09. 2018 do 20. 03. 2019 sumou 220,- eur mesačne, na výživu mal. Z. od 23. 01. 2018 do 31. 08. 2018 sumou 150,- eur mesačne od 01. 09. 2018 do 20. 03. 2019 sumou 190,- eur mesačne a na mal. M. od 23. 01. 2018 do 31. 03. 2018 sumou 130,- eur mesačne a od 01. 04. 2018 do 20. 03. 2019 sumou 170,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí.

Zameškané výživné za obdobie od 23. 01. 2018 do 20. 03. 2019 na mal. Q. vo výške 372,18 eur, na mal. Z. vo výške 483,11 eur a na mal. M. vo výške 405,40 eur je otec mal. detí povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky mal. detí.

Vo zvyšnej časti návrh matky zamieta.

Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo rozsudkom č. k. č. k. 2P/4/2018-246 zo dňa 19. 03. 2019 mal. Q., Z. a M. zveril do rozvodu manželstva do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať ich majetok budú obidvaja rodičia (výrok I.). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. Q. od 23. 01. 2018 do 01. 10. 2018 sumou 250,- eur a od 01. 10. 2018 do budúca sumou 200,-eur mesačne, na výživu mal. Z. sumou 200,- eur od 23. 01. 2018 do budúca a na mal. M. sumou 200,- eur mesačne od 23. 01. 2018 do budúca, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. detí (výrok II.). Zameškané výživné za obdobie od 23. 01. 2018 do 31. 03. 2019 na mal. Q. vo výške 964,- eur, na mal.

Z. vo výške 982,- eur a na mal. M. vo výške 982,- eur otcovi uložil zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky mal. detí (výrok III). Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol (výrok IV.). Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal (výrok V.).

V odôvodnení uviedol, že matka mal. detí sa návrhom podaným dňa 23. 01. 2018 domáhala úpravy rodičovských práv a povinností k mal. Q., Z. a M. na čas do rozvodu tak, že mal. deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky s právom matky zastupovať a spravovať majetok maloletých detí, otcovi bude uložená povinnosť prispievať na výživu mal. Q. sumou 300,- eur mesačne, mal. Z. sumou 250,- eur mesačne a mal. M. sumou 250,- eur mesačne. Styk otca s maloletými deťmi žiadala upraviť tak, že otec je oprávnený sa stretávať s mal. deťmi, keď sa bude nachádzať na Slovensku po vzájomnej dohode rodičov. Návrhom doručeným súdu dňa 20. 02. 2019 sa matka domáhala uloženia povinnosti otcovi detí prispievať na výživu mal. Q. sumou 650,- eur mesačne a na mal. Z. a M. na každého sumou 500,- eur mesačne, a to od 07. 06. 2016.

Súd o návrhu matky rozhodol vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“).

Súd upravil výkon rodičovských práv a povinností do rozvodu manželstva tak, že mal. Q., Z. a M. zveril do osobnej starostlivosti matky, rešpektujúc vôľu mal. detí a tiež skutočnosť, že mal. deti už boli uznesením o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 06. 08. 2018 zverené do osobnej starostlivosti matky, v ktorej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Zároveň súd rozhodol, že obaja rodičia majú právo zastupovať a spravovať majetok mal. detí, keďže nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorou by bolo toto právo prináležiace obom rodičom nejako spochybňované.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd rozhodol vychádzajúc zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, ako aj z odôvodnených potrieb maloletých detí, prihliadajúc na právo každého dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Vychádzal zo zistených skutočností, že matka býva s deťmi v jednom z viacerých rodinných domov nadobudnutých za trvania manželstva, rovnako ako otec. Matka bola vedená ako živnostník do júna 2018, mala príjem 700,- eur a jej výdavky predstavovali odvody do sociálnej poisťovne 146,35 eur, zdravotnej poisťovne 61,81 eur, zálohová platba za plyn 130,- eur, TV 15,50 eur, výdavky na pohonné hmoty 80,- eur, cestovné pre mal. deti 100,- eur, obedy v škole mal. deťom 87,- eur, družina 10,- eur, internet 16,- eur, telefóny 60,- eur, strava 500,- eur, drogéria 120,- eur, oblečenie 300,- eur, poistenie auta 145,- eur ročne, poistenie domu 186,- eur a voda 180,- eur polročne. Od júna 2018 živnosť neprevádzkuje, pracuje v cirkevnej škole ako kuchárka s mesačným príjmom 560,- eur spolu s daňovým bonusom. Poberá prídavky na deti vo výške 146,- eur, manžel jej platí výživné vo výške 260,- eur. Otec je zamestnaný ako zamestnanec kancelárie OSN vo Viedni s priemerným mesačným príjmom 5.760,- eur, v tejto sume je zahrnutá aj platba prídavkov na deti, ktorá podľa potvrdenia predstavuje sumu 1.200,- eur mesačne. Do miesta výkonu práce vo Viedni dochádza a počas pracovného týždňa financuje aj bývanie v byte, ktorý je v osobnom vlastníctve manželov. Za byt platí 800,- eur (mesačná platba za byt, energie, poistenie, internet, hypotéka), má cestovné výdavky za prácou a v súvislosti s nákupom pohonných hmôt, splátka leasingu za vozidlo, diaľničné poplatky, poisťka 790,- eur, bývanie na Slovensku (energie, internet, telefón, poisťka, daň) vo výške 197,98 eur, splátka za traktor 254,17 eur, splácanie hypotéky TTB vo výške 1.682,93 eur, spotrebný úver 420,- eur. Z príjmu prispieva na výživu plnoletých detí, B. 150,- eur, M. 220,- eur, K. 220,- eur a M. 220,- eur. Jeho mesačné výdavky spolu s výživným na plnoleté a maloleté deti predstavujú sumu min. 4.950,- eur. Obaja rodičia vlastnia viacero nehnuteľností. Zohľadniac výdavky otca i na spoločné záväzky oboch manželov, ktoré hradí výlučne otec, otcovi detí po uhradení výživného z príjmu ostáva približne rovnaká čiastka ako je príjem matky (bez výživného), z ktorého však matka ešte musí uhrádzať náklady na domácnosť. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby detí, súd zohľadnil, že mal. Q. navštevoval Gymnázium v Námestove a od októbra 2018 navštevuje Gymnázium v Bratislave, býva na internáte a domov prichádza takmer každý týždeň. Otec mu od októbra 2018 prispieva na výživu sumou 220,- eur. Mal. Q. má alergiu, matka tak má zvýšené výdavky na lieky a spreje. Mal. Z. navštevuje Základnú školu v E., býva s matkou a v čase príchodu otca trávi čas s otcom, rád maľuje, navštevuje výtvarný krúžok. Nosí okuliare, s čím sú spojené zvýšené výdavky a tiež je alergický na peľ a trávu. Mal. M. je tretiačka na Základnej škole v E., zvýšené výdavky neboli zistené. Súd tak, aj vzhľadom na výdavky vyčíslené matkou v pôvodnom návrhu, určil výživné na mal. Q. od 23. 01. 2018 do 01. 10. 2018 vo výške 250,- eur a od 01. 10. 2018 do budúca sumou 200,- eur mesačne, na mal. Z. vo výške 200,- eur od 23. 01. 2018 do budúca a na mal. M. vo výške 200,- eur mesačne od 23. 01. 2018 do budúca. V prípade mal. Q., ktorý do októbra 2018 navštevoval Gymnázium Námestovo a od októbra 2018 začal navštevovať Gymnázium v Bratislave súd určil výživné vo výške 250,- eur počas doby ako navštevoval Gymnázium Námestovo, nakoľko maloletý býval spolu so svojou matkou, ktorá mu platila náklady na stravovanie v škole, cestovné do Námestova a späť, stravovanie v domácom prostredí, pričom od októbra 2018 ako začal syn navštevovať Gymnázium

v Bratislave sa matke tieto náklady znížili, keďže si ich začal uhrádzať syn z výživného, ktoré mu na jeho účet začal posilať otec. Súd tak určil výživné na Q. od októbra 2018 vo výške 200,- eur.

Nakoľko súd zvýšil výživné od 23. 01. 2018 (od podania návrhu matky na súd) do budúca, otcovi vzniklo zameškané výživné za obdobie od 23. 01. 2018 do 31. 03. 2019 na mal. Q. vo výške 964,- eur, na Z. vo výške 982,- eur a na M. vo výške 982,- eur, ktoré uložil otcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky mal. detí, pretože mal za to, že otec disponuje hotovosťou na svojich účtoch, z ktorej môže matke zameškané výživné uhradiť jednorazovou platbou.

Súd zamietol návrh matky v časti, v ktorej žiadala zvýšiť výživné s účinnosťou od 07. 06. 2016 do začatia súdneho konania s poukazom na ust. § 77 ods. 1 zákona o rodine. Matka maloletých detí podala návrh na určenie výživného dňa 23. 01. 2018, pričom neuviedla dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by jej objektívne bránili podať návrh na určenie výživného už skôr. Zároveň bol návrh matky zamietnutý aj v časti, v ktorej presahoval súdom priznanú výšku výživného na mal. deti, majúc za to, že výška výživného požadovaného matkou nad tento rozsah nezodpovedá možnostiam a schopnostiam otca ani odôvodneným potrebám detí.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“) a žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal otec maloletých detí odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej vo zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že zastupovať a spravovať ich majetok budú obidvaja rodičia a výživné na maloleté deti sa nestanovuje, alternatívne, ak súd nevyhovie odvolaniu v časti striedavej osobnej starostlivosti, určil primeranú výšku výživného, a to v rozsahu ako uhrádzal jednotlivé platby výživného počas doterajšieho obdobia.

V odôvodnení namietal nepresnosti vo výrokovej časti napadnutého rozsudku z gramatického hľadiska ako aj v obsahu výrokov, keď napriek tomu, že súd mal informáciu o právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Námestovo č. k. 5P/19/2018-309 zo dňa 06. 02. 2019 o rozvoze jeho manželstva s matkou detí, vo výroku sa objavuje konštatovanie platieb „do budúca“, čo je v rozpore so skutkovým stavom v čase rozhodovania, keďže ich manželstvo už bolo právoplatne rozvedené.

Poukázal tiež na to, že striedavá starostlivosť trvala minimálne do októbra 2018, a teda počas obdobia, ktoré súd posudzoval pre účely zameškaného výživného.

Podľa otca matka podala neadekvátny návrh v časti výživného, keď žiadala výživné vo výške nereálnej nielen jeho majetkovým pomerom a nákladom, ale ani po rozhodnutí súdu vo veci rozvoze manželstva svoj návrh neupravila. Náklady, ako ich vyčíslila matka a rozhodol súd, nezodpovedajú reálnym nákladom maloletých detí, rovnako výška vyčíslených nákladov nezodpovedá ani reálnej výške nákladov, ktoré môže matka aj reálne hradiť na mal. deti. Maloleté deti nie sú zároveň vo veku, kedy by bola vyživovacia povinnosť rodiča, ktorému sú deti zverené, nahradzovaná osobnou starostlivosťou, matka má tiež povinnosť na výživu detí prispievať, a táto skutočnosť musí byť vo výške výživného pre povinného rodiča zohľadnená, čo sa v tomto prípade nestalo.

Súd podľa otca nezohľadnil ani jeho výdavky, ktoré vynakladá a ktoré mu nedovoľujú uhrádzať výživné vo výške určenej súdom. Z uvedeného dôvodu nesúhlasil ani s povinnosťou zaplatiť zročné výživné bez možnosti vykonania úhrad formou splátok výživného. Vyplatenie celých súm je pre neho likvidačné a neakceptovateľné, žiada preto, v prípade potvrdenia napadnutého rozsudku, v časti výživného o splátky. Súd podľa otca detí nevychádzal ani zo správnych skutkových okolností. Poukázal na svoje vyjadrenie na pojednávaní, pokiaľ ide o plnenie si vyživovacej povinnosti matky voči plnoletým dcerám B. a M., ako aj K., ktoré skutočnosti mali vplyv na vyčíslenie nákladov matky, ktoré súd uznal pri určovaní výšky výživného. Súd nesprávne interpretoval aj výšku majetku, ktorý mala matka nadobudnúť, resp. ktorý sa mal posudzovať.

V ďalšom poukázal na to, že napriek tomu, že súd konštatuje v bode 6 odôvodnenia rozhodnutia zverenie mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov rozhodnutím o rozvoze a aj napriek vedomosti súdu o nahradení súhlasu matky formou neodkladného rozhodnutia v súvislosti s ním, napriek tomu nezohľadnil predmetnú skutočnosť pri rozhodovaní o výživnom v čase pred rozhodnutím, aj keď predmetný stav trval aj pred rozvozom manželstva.

Nesúhlasil ani s konštatovaním súdu, že mu po uhradení výživného z príjmu ostáva približne rovnaká čiastka ako je príjem matky, z ktorého však matka ešte musí uhrádzať náklady na domácnosť. Súd u matky zohľadnil náklady na bývanie bez toho, aby ich pomerne rozdelil, pričom u neho tieto náklady nezohľadňoval. Matka detí musí niekde bývať a tieto náklady by sa mali rozložiť pomerne medzi osoby, ktoré v nehnuteľnosti bývajú. Matka detí má minimálne rovnaký príjem ako on, čo súd ďalej v prípade rozhodnutia a stanovenia výšky výživného nikde nezohľadnil.

Podľa otca sa súd nevysporiadal s jednotlivými položkami vyčíslených nákladov na deti, ktoré sú nepreukázané a príliš prehnané, a to najmä čo sa týka stravy mal. detí, ale napr. aj oblečenia. Poukázal tiež na odlišné rozhodnutia o výživnom v napadnutom rozhodnutí a rozhodnutí o rozvoze, napriek tomu, že medzi rozhodnutiami neuplynul príliš dlhý časový úsek a posudzované obdobie je rovnaké.

Namietal tiež, že súd prihliadal pri určení výšky výživného aj na osobnú starostlivosť matky, avšak pokiaľ ide o mal. Q., matka o neho osobnú starostlivosť nezabezpečuje, nakoľko tento študuje v Bratislave a chodíeva domov asi dvakrát do mesiaca. Po celú dobu ho podporuje aj finančne, a to pravidelne sumou 220,- eur mesačne, okrem toho mu podľa potreby kupuje aj veci na oblečenie či školské potreby a pod. Matka mu neposiela ani dohodnutú sumu 10,- eur. Rovnako mal. Z. a M. vzhľadom na svoj vek už nepotrebujú osobnú starostlivosť.

Poukázal tiež na to, že hradí všetky náklady na úvery, ktoré sú spojené s nehnuteľnosťami, ktoré nadobudli za trvania manželstva, náklady súvisiace s výkonom práce, pravidelne prispieva aj ich dospelým deťom, ktoré študujú a ktorým matka vôbec neprispieva. Matka žiada na mal. Z., na ktorého vyčíslila výdavky na školné 25,- eur, cestovné, ktoré je preplácané, okuliare a strojček, čo nie sú pravidelné náklady, iné náklady okrem stravy a oblečenia nemá, vo výške, ktorá nezodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa. Maloletý má primerané výdavky svojmu veku bez zvýšených nákladov. Pokiaľ ide o mal. M., táto má síce zdravotný hendikep, s týmto sa však nespájajú žiadne pravidelné výdavky. S maloletou navštevuje lekára v Ružomberku a znáša náklady s tým spojené. Iné výdaje, okrem stravy a oblečenia, na zabezpečenie ktorých je postačujúce výživné učené súdom, matka nemá. Matka však žiada na dcéru sumu, ktorá nezodpovedá týmto odôvodneným potrebám.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť.

4. Matka detí vo vyjadrení k odvolaniu otca rovnako navrhla napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Poukázala na to, že pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, vzhľadom na právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Poukázala tiež na to, že zabezpečuje osobnú starostlivosť o mal. deti a starostlivosť o ich domácnosť, čo je potrebné pri rozhodovaní o výživnom zohľadniť. Príjem otca je nadštandardný, pričom otec nemá deti v osobnej starostlivosti, a teda má priestor a potencionálne možnosti si k platu privyrobiť aj nadčasmi, čím sa jeho príjem radikálne zvýši. Vzhľadom na príjem otca je tento schopný maloletým deťom poskytnúť súdom určené výživné, ktoré by predstavoval len cca 10 % z jeho príjmu.

Uviedla, že otec detí spochybňuje výšku vyčíslených nákladov na deti, pričom niektoré položky považuje za sporné, pričom však bližšie neuviedol prečo vyčíslené náklady považuje za neodôvodnené a sporné. Pokiaľ otec tvrdil, že má veľké výdavky na úvery, jeho tvrdenie je irelevantné, nakoľko v danom prípade ide o výdavky ktoré otec mať nemusel, keby zohľadnil predovšetkým potreby rodiny a detí. Ide o úvery na nadobudnutie nehnuteľností, ktoré neboli potrebné. Príjem otca a jeho potencionálne možnosti, jeho majetkové pomery umožňujú poskytnúť jeho mal. deťom požadované výživné.

Otec žije nadštandardným spôsobom života, má k dispozícii byt vo Viedni a v obci Z. G. U., v ktorom žije sám. Cestovné si vie otec minimalizovať aj tým, že ponúka odvoz z Bratislavy na U. ľuďom pracujúcim alebo študujúcim v Bratislave. Poukázala tiež na príjem otca za mesiace marec 2018 až február 2019.

5. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka matka uviedla, že sa s jeho vyjadrením, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť, stotožňuje.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na svojom vyjadrení k odvolaniu otca.

7. Otec detí v reakcii na vyjadrenie matky (v tzv. replike) uviedol, že nehnuteľnosti, ktoré nadobudol, sú aj nehnuteľnosťami pre budúcnosť detí. Tieto pritom nadobúdajú spolu s matkou mal. detí. Zopakoval, že matka nepreukázala náklady, ktoré deklarovala, ani príjmy, ktoré má. Poukázal tiež na svoje tvrdenia uvedené v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, pričom poukázal na rozpory v tvrdeniach a vyjadreniach matky.

Rozhodnutie okresného súdu považoval za zbytočné, keďže už existovalo vykonateľné rozhodnutie súdu vo veci rozvoze a úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvoze. Opätovne poukázal na to, že výživné uhrádzal, a to aj napriek tomu, že deti boli po celý čas v striedavej osobnej starostlivosti. Matka deti finančne vôbec nepodporuje, od času, kedy sa matka odsťahovala zo spoločnej domácnosti až do rozvoze boli deti v striedavej starostlivosti.

V čase pojednávania a aj v súčasnosti je v mínuse, ktorú skutočnosť súd nesprávne vyhodnotil. Ako nespravodlivé videl, že súd neuznal jeho podiel starostlivosti inej ako finančnej. Zároveň v prípade zotrvania na zročnom výživnom žiadal o povolenie jeho úhrady v splátkach. Poukázal na to, že prídavky dostáva na 4 deti, pričom finančne zabezpečuje 6 detí.

Poukázal tiež na to, že matka má schopnosti a možnosti si privyrobiť prenájmom rekreačnej chaty s pozemkami, či kateringom organizovaným školskou kuchyňou. Nikde neuviedol, že jeho základný príjem je 5.900,- eur, jeho základný čistý mesačný príjem je cca 3.500,- eur.

Konanie matky považuje za účelové, s cieľom zabezpečiť príjem sebe, nie zabezpečenie výživy pre deti, ktorú aj tak zabezpečuje a v predmetnom období zabezpečoval prevažne on, a to v rámci dohodnutej striedavej starostlivosti.

Opätovne poukázal na nesúlad skutkového a právneho stavu, aj vzhľadom na existenciu rozhodnutia v prípade rozvodu a úpravy rodičovských práv a povinností po rozvode, ktoré je právoplatné a vykonateľné a je vykonateľné aj v časti výživného. Existencia oboch rozhodnutí - do budúca je mätúca a nejasná a nezohľadňuje reálny stav.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v celom rozsahu podľa § 65, § 66 C. m. p. a napadnutý rozsudok vo výroku o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti matky a o zastupovaní detí a spravovaní ich majetku podľa § 387 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a vo výroku o výživnom podľa § 388 C. s. p. zmenil, keď neboli splnené podmienky pre potvrdenie alebo zrušenie napadnutého rozsudku v tejto časti.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku vo vzťahu k rozhodnutiu o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti matky, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie si pre rozhodnutie zabezpečil dostatočné podklady, na základe vykonaných dôkazov dospel v podstate k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie v tejto časti vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Odvolanie otca maloletých detí v tejto časti nepovažoval odvolací súd za dôvodné, keď otec neuviedol, a ani odvolací súd nezistil také skutočnosti, ktoré by mali vplyv na správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v tejto časti. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že mal. deti boli uznesením okresného súdu zo dňa 06. 08. 2018, právoplatným dňa 31. 08. 2018, dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov detí zastupovať a spravovať ich majetok z dôvodu, že starostlivosť o deti v prevažne miere zabezpečovala matka, vzhľadom na to, že otec dochádzal do miesta bydliska detí nepravidelne. Súd zároveň prihliadal na to, že mal. M. síce otca v čase jeho pobytu na Slovensku navštevuje, avšak u neho nebýva, mal. Q. striedanie nevyhovuje, pričom pre zlú atmosféru v rodine so striedaním domácnosti plánoval aj zmenu strednej školy, k čomu napokon došlo. Vykonané dokazovane správnosť záverov súdu prvej inštancie v tomto smere nevyvrátilo, preto považoval odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v časti zverenie mal. detí na čas do rozvodu manželstva rodičov mal. detí matke za správne. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na skutočnosť, že v čase jeho rozhodovania bolo už manželstvo rodičov detí právoplatne rozvedeného rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 5P/19/2018-309 zo dňa 06. 02. 2019, ktorým boli zároveň na čas po rozvode manželstva mal. Q. zverený do striedavej starostlivosti oboch rodičov, mal Z. a M. do osobnej starostlivosti matky, s právom oboch rodičov mal. detí zastupovať a spravovať ich majetok, pričom v časti zverenia mal. detí do osobnej starostlivosti rodičov nadobudol rozsudok právoplatnosť dňa 21. 03. 2019. I keď mal. Q. bol na čas po rozvode zverený do striedavej starostlivosti oboch rodičov, uvedené neodôvodňuje zmenu napadnutého rozsudku v časti zverenia mal. detí do starostlivosti matky, keď v konaní nebolo preukázané, že by po rozhodnutí súdu o dočasnom zverení mal. detí do starostlivosti matky neodkladným opatrením do vydania napadnutého rozhodnutia bol mal. Q. v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku I. potvrdil, keď v čase rozhodovania odvolacieho súdu už platila úprava prijatá rozsudkom Okresného súdu v Námestovo č. k. 5P/19/2018-309 zo dňa 06. 02. 2019, a to počnúc od 21. 03. 2019.

10. Ako čiastočne dôvodné však vyhodnotil odvolací súd odvolanie otca detí čo do výživného na mal. deti, keď ako správne poukázal otec detí, súd nezohľadnil skutočnosť že starostlivosť o mal. deti do nariadenia neodkladného opatrenia uznesením okresného súdu č. k. 2P/4/2018-81 zo dňa 06. 08. 2018 striedavo zabezpečovali obaja rodičia, vo vzťahu k mal. M. však len do apríla 2018, nakoľko maloletá

otca od tohto obdobia len navštevovala, bez toho, aby u neho i bývala. Napriek uvedenému sa však odvolací súd stotožnil so záverom súdu, že pomery otca odôvodňovali uložiť otcovi mal. detí, vzhľadom na porovnanie pomerov, možností a schopností toho ktorého rodiča, povinnosť prispievať na výživu mal. detí v zmysle § 62 ods. 2, 6 zákona o rodine, a to aj počas realizujúcej sa striedavej starostlivosti.

11. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z priemerného čistého mesačného príjmu otca vo výške 5.760,- eur (za obdobie od januára 2018 do decembra 2018 bol príjem otca cca 5930,- eur mesačne), z toho rodinné prídavky predstavovali sumu 1.200,- eur mesačne. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie ďalej vyplýva, že otec je spolu s matkou maloletých detí bezpodielovým spoluvlastníkom viacerých nehnuteľností, ako to konštatoval i súd prvej inštancie (bod 9. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Pokiaľ ide o výdavky otca, odvolací súd nepovažuje námietku otca, že súd prvej inštancie neprihliadol na jeho výdavky za dôvodnú. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (rovnako bod 9.), súd prvej inštancie prihliadal na výdavky otca súvisiace s bývaním vo Viedni, t. j. v mieste výkonu práce, i na území Slovenska, ktoré výdavky považuje i odvolací súd za odôvodnené, rovnako na výdavky otca súvisiace s cestovaním do zamestnania. Súd prvej inštancie pritom ako na dôvodné, napriek ust. § 62 ods. 5 zákona o rodene prihliadol i na výdavky otca súvisiace s úverovým zaťažením, mimo iného spojeným s nákupom nehnuteľností, napriek tomu, že v danom prípade ide o výdavky, ktoré nebolo nevyhnutné vynaložiť. Na druhej strane je úverové zaťaženie otca spojené s nadobudnutím nehnuteľností (do BSM manželov), na ktorých vlastníctvo súd prihliadal v rámci posudzovania majetkových pomerov rodičov detí. Zohľadniac i výdavky na výživné detí (maloletých i plnoletých) súd akceptoval výdavky otca vo výške min. 4.950,- eur. Otcovi tak, vychádzajúc z jeho príjmu (5.760,- eur), zostáva suma cca 810,- eur mesačne pre jeho potreby. Pokiaľ preto súd konštatoval, že príjem otca po odpočítaní výdavkov je približne rovnaký (tu odvolací súd uvádza, že je jednoznačne vyšší) ako príjem matky, avšak bez zohľadnenia výdavkov matky, je jeho záver správny. Matka mal. detí mala v období do júna 2018 príjem zo živnosti vo výške 700,- eur mesačne a ako kuchárka v materskej škole cca 150,- eur mesačne. K 01. 07. 2018 matka ukončila živnosť, od júna 2018 pracuje ako kuchárka v cirkevnej škole s príjmom cca 560,- eur mesačne. Okrem toho poberá prídavky na deti vo výške 165,76 eur za január až apríl 2018, od mája 2018 vo výške 142,08 eur. Matka, rovnako ako otec, musí hradiť výdavky na bývanie, stravu, odievanie, hygienické potreby a pod. Po zohľadnení uvedeného je potom jednoznačné, že pomery otca sú lepšie ako pomery matky, čo odôvodňuje uloženie povinnosti otcovi prispievať na výživu mal. detí i počas výkonu striedavej starostlivosti, keď mal. deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, a to oboch. Pokiaľ životná úroveň jedného z rodičov je vyššia, je dôvodné určiť tomuto otcovi vyššie výživné, aby sa tak deti mohli podieľať na životnej úrovni práve toho z rodičov, ktorého životná úroveň je vyššia (najmä ak na túto životnú úroveň boli deti navyknuté počas obdobia kedy žili v spoločnej domácnosti s oboma rodičmi a kedy boli vzťahy medzi ich rodičmi bezproblémové, nakoľko deti nemôžu niesť vinu za zhoršenie vzťahu či odcudzenie sa rodičov).

12. Odvolací súd sa však nestotožnil s výškou určeného výživného, s prihliadnutím na odôvodnené potreby mal. detí ako aj skutočnosť, že súd určoval výživné i za obdobie kedy boli mal. deti v striedavej starostlivosti oboch rodičov, čo pri určení výživného súd nezohľadnil. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu v časti výživného zmenil tak, že na mal. Q. za obdobie od podania návrhu, t. j. od 23. 01. 2018 do 31. 08. 2018, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie okresného súdu, ktorým boli mal. deti neodkladným opatrením zverené do osobnej starostlivosti matky, vo výške 180,- eur a od 01. 09. 2018 do 20. 03. 2019 vo výške 220,- eur, keď počnúc dňom 21. 03. 2019, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 5P/19/2018-309 zo dňa 06. 02. 2019 vo výroku o rozvode manželstva rodičov mal. detí je otec povinný platiť výživné na mal. deti v zmysle uvedeného rozsudku, ktorý v časti výživného na mal. deti, napriek podanému odvolaniu matky, je predbežne vykonateľný. Výživné na mal. Z. za obdobie od 23. 01. 2018 do 31. 08. 2018 odvolací súd určil vo výške 150,- eur a od 01. 09. 2018 do 20. 03. 2019 vo výške 190,- eur mesačne a na mal. M. od 23. 01. 2018 do 31. 03. 2018, počas realizácie striedavej starostlivosti, nakoľko od apríla 2018 sa vo vzťahu k mal. M. striedavá starostlivosť už nerealizovala, vo výške 130,- eur mesačne a od 01. 04. 2018 do 20. 03. 2019 vo výške 170,- eur mesačne.

13. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby mal. detí, vykonaným dokazovaním súdom prvej inštancie bolo preukázané, že tieto majú bežné potreby. Mesačné výdavky na mal. deti predstavujú podiel každého dieťaťa na výdavkoch domácnosti (na ktoré súd prihliadal pokiaľ ide o obdobie, počas ktorého boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky, keďže počas realizácie striedavej starostlivosti si každý z rodičov plnil vyživovaciu povinnosť i formou úhrady týchto výdavkov vo vzťahu k deťom), výdavky na

stravu, odievanie, drogériu, náklady na zdravotnú starostlivosť, výdavky súvisiace s návštevou školy, ale i výdavky na voľnočasové aktivity. Pokiaľ otec mal. detí v odvolaní namietal nepreukázanie výdavkov na mal. deti matkou, odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o výdavky súvisiace so školou a niektorými voľnočasovými aktivitami detí, tieto matka preukázala, pokiaľ ide o výdavky na stravu, odievanie, drogériu či niektoré voľnočasové aktivity (návšteva kina, kúpaliska a pod.), je zrejmé, že tieto nie je možné vždy preukázať. Výdavky na stravu a drogériu uvedené matkou v návrhu na začatie konania (strava 500,- eur, drogéria 120,- eur na 4 osoby, t. j. strava 125,- eur na jednu osobu a drogéria 30,- eur na jednu osobu) pritom, vzhľadom na pomery otca nepovažuje odvolací súd za prehnané, keď je nesporné, že deti v dospievajúcom veku, najmä pokiaľ ide o chlapcov, sú náročné na stravu (a jej množstvo). Pokiaľ ide o mal. Q., tento bol v rozhodnom období žiakom gymnázia, do 30. 09. 2018 navštevoval gymnázium v Námestove, od 01. 10. 2018 v Bratislave, s čím sú spojené vyššie výdavky spojené s úhradou ubytovania na internáte. Je alergik, navštevuje alergologickú ambulanciu. Mal. Z. v rozhodnom období navštevoval druhý stupeň základnej školy (žiak 7., resp. 8. ročníka), chodil na športový a rybársky krúžok, nosí okuliare a rovnako navštevuje alergologickú ambulanciu. Mal. M. navštevovala prvý stupeň základnej školy (2., resp. 3. ročník), rovnako ako bratia navštevuje alergologickú ambulanciu a psychologičku, nakoľko má sluchové postihnutie, ktoré si však nevyžaduje zvýšené výdavky. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd určil otcovi povinnosť platiť výživné tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, považujúc takto určené bežné výživné za primerané možnostiam a schopnostiam otca, zohľadňujúc i jeho životnú úroveň, ako aj odôvodneným potrebám mal. detí. Odvolací súd pritom poukazuje na skutočnosť, že takto určené výživné (v max. výške 580,- eur) je kryté len prídavkami poberanými otcom, ktoré otec v časti používa i na úhradu výživného na plnoleté deti (spolu v sume 810,- eur).

14. Pokiaľ otec mal. detí v odvolaní namietal zohľadnenie osobnej starostlivosti matky o mal. deti po nariadení neodkladného opatrenia, i keď mal. Q. a mal. Z., vzhľadom na ich vek, už nevyžadujú osobnú starostlivosť, matka naďalej zabezpečovala starostlivosť o domácnosť, v ktorej žili i mal. deti (zabezpečenie stravy, nákupov, pranie, žehlenie a pod.). Mal. M. vzhľadom na svoj vek pritom naďalej potrebuje i osobnú starostlivosť rodičov. Odvolanie otca v tejto časti preto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

15. Vzhľadom na výživné určené odvolacím súdom vzniklo otcovi za obdobie od podania návrhu 23. 01. 2018 do 20. 03. 2019 zameškané výživné na mal. Q. vo výške 372,18 eur [otec mal zaplatiť pomernú časť za 9 dní mesiaca marec 2018 vo výške 52,26 eur + 7 x výživné 180,- eur (apríl 2018 - august 2018) + 7 x výživné 220,- eur (september 2018 - marec 2019, t. j. spolu vo výške 2.852,26 eur; zaplatil 2.402,02 eur (súd výživné hradené otcom za obdobie január až september 2018 vo výške 400,- eur na 3 mal. deti rozpočítal na každé mal. dieťa rovnako, t. j. vo výške 133,33 eur, za január 2018 súd zohľadnil pomernú časť z takto poskytnutého výživného za 9 dní, t. j. od podania návrhu, následne súd zohľadnil platbu 110,- eur za september 2018 a (330,- eur na 3 deti) a úhrady vo výške 220,- eur od októbra 2018], na mal. Z. vo výške 483,11 eur [otec mal zaplatiť pomernú časť za 9 dní mesiaca marec 2018 vo výške 42,55 eur + 7 x výživné 150,- eur (apríl 2018 - august 2018) + 6 x výživné 190,- eur (september 2018 - február 2019 + pomerná časť za 20 dní mesiaca marec 2019 vo výške 122,58 eur), t. j. spolu vo výške 2.355,13 eur; zaplatil 1.872,02 eur (súd výživné hradené otcom za obdobie január až september 2018 vo výške 400,- eur na 3 mal. deti rozpočítal na každé mal. dieťa rovnako, t. j. vo výške 133,33 eur, za január 2018 súd zohľadnil pomernú časť z takto poskytnutého výživného za 9 dní, t. j. od podania návrhu, následne súd zohľadnil platbu 110,- eur za september 2018 (330,- eur na 3 deti) a vo výške 130,- eur (260,- eur na dve mal. deti) od októbra 2018] a na mal. M. vo výške 405,40 eur [otec mal zaplatiť pomernú časť za 9 dní mesiaca marec 2018 vo výške 37,74 eur + 2 x výživné 130,- eur (február 2018 - marec 2018) + 11 x výživné 170,- eur (máj 2018 - február 2019 + pomerná časť za 20 dní mesiaca marec 2019 vo výške 109,68 eur, t. j. spolu vo výške 2.277,42 eur; zaplatil 1.872,02 eur (rovnako ako u mal. Z.)]. Vzhľadom na výšku výživného a pomery otca odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné za určené obdobie do 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky mal. detí, majúc zato, že pomery otca neodôvodňujú povolenie úhrady výživného otcovi v splátkach.

16. Vo zvyšnej časti, prevyšujúcej súdom priznanú sumu výživného oproti návrhu matky, ktorá v zmysle zmeneného návrhu žiadala výživné na mal. Q. vo výške 650,- eur, na mal. Z. vo výške 500,- eur a mal. M. vo výške 500,- eur počnúc dňom 07. 06. 2016, súd návrh matky zamietol, nepovažujúc ho v tejto časti za dôvodný, keď vo vzťahu k výživnému pred podaním návrhu sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v bode 11. odôvodnenia.

17. Vzhľadom na čiastočnú zmenu rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd, okrem odvolacích trov, rozhodol aj o trovách prvoinštančného konania, a to podľa § 52, § 58 C. m. p. v spojení s § 396 ods. 2 C. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (prvoinštančného a odvolacieho), keď žiaden z účastníkov konania si náhradu trov konania neuplatnil a odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie ani nezistil dôvody, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov niektorému z účastníkov konania.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)